

Бесарабия; при все това, европейските статистици и историци не сж събирали за това никакви достовърни сведения. Па и въ наше време въ Турция тълпи християни мѣняватъ своето мѣстожителство и тѣ не сж скитници-овчари, а заседнали поселенци, при все това, никжде за това не пишатъ.

Въ течение на сто години великото преселение на народитѣ нарушавало всички сжществувачи наредби на полуострова. Споредъ свидетелството на съвременика Евнапий, Тракия, Македония и Тесалия били още презъ IV вѣкъ цвѣтещи страни съ многобройно, деятелно и богато народонаселение. Поради колонизацията на огромно количество трудолюбиви и пълни съ животъ „варвари“, които рѣзко се отдѣляли отъ изнѣженитѣ римляни и трако-илири, обезлюденитѣ страни получили нови и производителни сили. Ала това именно възраждане и подбутнало „варваритѣ“ да подкачатъ пакъ нападенията. Готитѣ и хунитѣ отново превърнали всичко въ пустиня.

Вестготитѣ, притискани отъ хунитѣ, си завладѣли жилища въ Мизия (376 год.). Следъ една страшна битка при Одринъ (378 год.), тѣ опустошили всичко отъ Цариградъ до Алпитѣ. Когато най-сетне въ 402 год. тѣ се отдалечили въ Италия, смѣнили ги хунитѣ. Въ продължение на петъ години (442—447) хунскитѣ орди грабили Източната империя, разрушили 70 града и се завърнали у дома си само, когато имъ обещали ежегоденъ данѣкъ. Наскоро следъ смъртта на Атила (453 год.) хунското царство бързо се разпаднало. Множество дребни племена, подчинени по-рано на хунитѣ, наводнили дунавскитѣ провинции. Сарматитѣ се утвърдили въ Илирия, хунитѣ въ крайбръжна Дакия и въ крайния жгълъ на Добруджа, скиритѣ, сатагитѣ и аланитѣ — въ Долна Мизия. Ала най-зле отъ всички казани народи своеволничили остготитѣ, минавайки (474 год.) презъ Дардания, Мизия и Македония; подъ тѣхнитѣ мечове изчезвало въ Тракия цѣлото селско население. Правителството плащало данѣкъ на всички тия пришелци, за да ги умири; ала достатъчно било и най-малкото противоречие на тѣхнитѣ желания, за да ги накаратъ да грабнатъ оржжие... Народността на тия преселенци отчасти не се знае. Споредъ Шафарика, сатагитѣ били славяни; още и сега тѣхното име носятъ славянскитѣ сотаки въ северно Маджарско²².

Когато и остготитѣ отишли въ Италия (488 год.), тогава между славянитѣ отвждъ Дунава се започнало сериозно движение. Следъ това тѣ продължавали своитѣ нападения до тогава, докато не заели цѣлия полуостровъ отъ Истрия и устията на Дунава до скалистия Тайгетски гребенъ. Отначало тѣ попаднали на Долна Мизия (493 г.), дето римскиятъ пълководецъ Юлианъ падналъ въ една нощна битка съ тѣхъ. По-неудържимо било следното нападение въ 517 год. Жестоко опустошили тѣ Македония, Епиръ и Тесалия до Термопилитѣ²³. Заедно съ славянитѣ край Дунава се явили неславянскитѣ *българи*, фински или тюркски номади, които не бива да смѣсваме съ днешнитѣ българи. Макарь и да ги смѣтали за непобедими, ала като били повикани въ 482 год. отъ императоръ Зенона противъ готитѣ, тѣ били съвсемъ разбити отъ кралъ Теодориха (487—526) нѣкъде къмъ Дунава. Наскоро следъ това българитѣ се отказали отъ съюза, разбили римската войска по стрѣмнитѣ бръгове на рѣка Зурта и два пѣти грабили Долна Мизия, не отбранявана вече отъ никого (499 и 502).

Изходенъ пунктъ на славянскитѣ нападения презъ VI вѣкъ била Стара Дакия, днешна Трансилвания съ Влашко и Молдова. Това именно било причина, дето византийскитѣ съвременници, избѣгвайки да употрѣбятъ обикновенитѣ имена, за да могатъ да блѣснатъ съ познаване на старата история, наричатъ славянитѣ *гѣти*²⁴. Тия дакийски славяни въ VI вѣкъ се дѣлѣли на две племена: по-малкото източно колѣно се наричало анти, по-голѣмото западно — словѣни. Тѣхна граница било горното течение на Днестъръ; ан-